

Pomoc uchodźcom świadczona była w ramach projektów *Prawnicy na rzecz uchodźców V* współfinansowanego przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców i budżet państwa, *Warszawa Wielokulturowa II* współfinansowanego przez miasto stołeczne Warszawa oraz *Integracja na Mazowszu* współfinansowanego przez Wojewodę Mazowieckiego.

W trzecim kwartale 2013 r. w ramach **dyżurów prawników i doradcy międzykulturowego udzielono porad 184 osobom w 405 sprawach**. 246 spraw dotyczyło osób w procedurze o nadanie statusu uchodźcy, 105 – osób, które uzyskały ochronę uzupełniającą, 49 – status uchodźcy, 5 – zgody na osiedlenie. Porad udzielono 85 kobietom i 99 mężczyznom. Poradami objętych było 256 dzieci. Najwięcej klientów, którym udzielono porad pochodziło z Czeczenii – 82; udzielono także pomocy 13 osobom z Białorusi, 12 osobom z Gruzji, 10 z Kongo, 7 z Rosji, po 5 osobom z Armenii, Kirgistanu, Syrii i Ukrainy, po 3 z Afganistanu, Dagestanu, Pakistanu, Rwandy i Ugandy oraz 3 bezpaństwowcom, po 2 osobom z Iraku, Kamerunu, Palestyny i Wietnamu. W pozostałych przypadkach pomoc została udzielona osobom pochodzącym z: Chin, Etiopii, Indii, Inguszetii, Iranu, Kazachstanu, Kenii, Mongolii, Serbii, Somalii, Sri Lanki, Tadżykistanu, Turcji i Uzbekistanu. W 282 sprawach udzielono porad prawnych, a w 123 porad międzykulturowych/integracyjnych.

W ramach **Centrum Wolontariatu** odbyło się **199 wizyt lekarskich** w obecności tłumacza. Poza tym, wolontariusze towarzyszyli cudzoziemcom podczas załatwiania spraw w urzędach oraz spraw życia codziennego. Ponadto, wolontariusze biorą udział w szeregu spotkań wspierających i podnoszących ich kompetencje w ramach projektu *Podnoszenie kompetencji wolontariuszy działających na rzecz uchodźców II*, współfinansowanego przez urząd m. st. Warszawy. W III kwartale odbyły się następujące spotkania:

18 lipca – zajęcia wprowadzające o PTSD i programie wczesnej identyfikacji ofiar tortur PROTECT,

22 sierpnia – *Jak rozmawiać, żeby być zrozumianym – sztuka komunikacji z wolontariuszami* – szkolenie organizowane przez Centrum Wolontariatu,

24 września kontynuowano zajęcia o PTSD i wczesnej identyfikacji ofiar tortur, a **28 września** odbyły się praktyczne zajęcia w tym kierunku w ośrodku dla uchodźców na Targówku, podczas których wolontariusze przeprowadzali z mieszkankami ośrodka wywiad przesiewowy wypracowany w ramach projektu PROTECT,

30 września odbyły się zajęcia z rosyjskiego języka medycznego z zakresu pediatrii, ginekologii i psychiatrii.

Ponadto, **we wrześniu** odbyły się dwa spotkania integracyjno-kulturowe dla wolontariuszy.

Pomoc dobrowolnym migrantom świadczona była w ramach projektu *Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców II*, realizowanego w partnerstwie z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim i Fundacją Polskie Forum Migracyjne, współfinansowanego przez Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i budżet państwa. W III kwartale **776 osób** skorzystało z pomocy prawników i doradców SIP, w tym 313 osób w 521 sprawach w siedzibie Stowarzyszenia i 463 osoby na stanowisku SIP w MUWie. Ponadto, 333 osobom udzielono porad telefonicznie. W ramach projektu, pracownicy MUW udzielili porad 747 osobom w pokoju 19 w MUW.

W ramach projektu *W obronie praw nieudokumentowanych migrantów w Europie Środkowej (For Undocumented MIgrants`Rights in Central Europe)*, realizowanego z funduszu European Programme for Integration and Migration prowadzonego przez Network of European Foundations, kontynuujemy kampanię informacyjną – w III kwartale przynajmniej raz w tygodniu odwiedzaliśmy z naszymi ulotkami miejsca, w których pracują i poszukują pracy cudzoziemcy (np. giełdy pracy, restauracje, place handlowe), odbyliśmy kilka spotkań z konsulem Ukrainy, a 23 lipca przeprowadziliśmy dwa spotkania informacyjne dla obywateli Wietnamu na temat praw pracowniczych.

W ramach projektu *Badanie zagrożeń integracji migrantów przymusowych w Polsce* współfinansowanego z EFU i budżetu państwa kontynuowano pracę nad raportami z badań.

W ramach projektu *Różni ale równi – badania nad równym traktowaniem cudzoziemców w Polsce* współfinansowanego przez EFI i budżet państwa, w III kwartale 2013 r. kontynuowana była sprawa dyskryminacji w dostępie do usług mieszkaniowych w Pruszkowie. Odbyły się dwa spotkania z pełnomocnikiem SIP oraz osobami powołanymi na świadków, a następnie rozprawa, w której uczestniczyła przedstawicielka SIP. Prawniczka

SIP wraz z pełnomocnikiem przygotowali pismo procesowe. Termin kolejnej rozprawy został wyznaczony na styczeń 2014.

Kontynuowana była również współpraca w ramach Koalicji na rzecz Równych Szans. Przedstawicielka SIP wzięła udział w spotkaniu grupy roboczej pracującej nad nowelizacją ustawy o równym traktowaniu i opracowała uwagi dot. proponowanych zmian.

Na zaproszenie Fundacji na rzecz Różnorodności Społecznej przedstawicielka SIP wzięła udział w spotkaniu w ramach szkolenia pt. „Różnorodność społeczna w mediach – tworzenie przekazów medialnych z uwzględnieniem standardów równego traktowania” skierowanego do studentów i studentek zainteresowanych przyszłą pracą zawodową w mediach. Podczas swojego wystąpienia zaprezentowała działalność SIP oraz przedstawiła zagadnienie testów dyskryminacyjnych.

Poza tym, prawniczka SIP udzieliła wywiadu eksperckiego badaczce Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka nt. pomocy ofiarom przestępstw z nienawiści.

Ponadto, prawniczki SIP przygotowały na zlecenie ISP publikację „Godne życie dla wszystkich – złe warunki mieszkaniowe jako przyczyna wykluczenia społecznego migrantów”. Przedstawicielka SIP przygotowała także analizę „Polska dla Polaków? Prawo antydyskryminacyjne wobec migrantów w praktyce Stowarzyszenia Interwencji Prawnej”. Zaktualizowane zostały również dwa wcześniejsze opracowania dot. dyskryminacji mieszkaniowej i kwestii dowodowych w sprawach o dyskryminację. Wszystkie analizy znajdują się w planowanej jesienią publikacji książkowej SIP.

Spotkania/ Konferencje/Wydarzenia

17 lipca Witold Klaus i Katarzyna Słubik wzięli udział w spotkaniu z konsulem Ukrainy celem ustalenia zrębów przyszłej współpracy SIPu z konsulatem dla ochrony praw pracowniczych Ukraińców pracujących w Polsce;

8 sierpnia Katarzyna Słubik i Michał Górski spotkali się z konsulem Ukrainy celem konsultacji spraw pracowników ukraińskich oszukanych przez pracodawców w Polsce;

12 sierpnia – wystąpienie Witolda Klause pt. „Nadużycia prawa do łączenia rodzin przez cudzoziemców – fakt czy artefakt?” na seminarium „Prawo cudzoziemca do życia rodzinnego w Polsce – instytucja łączenia rodzin w praktyce” organizowanym przez Instytut Spraw Publicznych oraz Stowarzyszenie Interwencji Prawnej. W seminarium udział wzięła także Patrycja Mickiewicz;

29 sierpnia WSA wydał wyrok, w którym przyznał rację klientowi SIPu, któremu odmówiono wypłaty becikowego ze względu na nieprzedstawienie zaświadczenia o pozostawaniu przez matkę dziecka pod opieką lekarską od 10. tygodnia ciąży. SIP

przyłączył się do sprawy jako organizacja społeczna, na rozprawie SIP reprezentowała Katarzyna Słubik;

4 września Ewa Grzegorzółka wzięła udział w warsztatach planowania przestrzeni Warszawskiego Centrum Wielokulturowego w jego przyszłej siedzibie;

4-7 września – udział Witolda Klauza w międzynarodowej konferencji „Beyond Punitiveness: Crime and Crime Control in Europe in a Comparative Perspective” 13th Annual Conference of European Society of Criminology, organizowanej przez European Society of Criminology, ELTE University i Hungarian Society of Criminology, Budapeszt, Węgry;

6 września – wystąpienie Witolda Klauza pt. „Forced migrant women as victims of violence in Poland” podczas ww. konferencji;

9 września Karolina Mazurczak reprezentowała SIP na spotkaniu Mazowieckiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi;

13 września Witold Klaus wziął udział w międzynarodowym seminarium „Analiza funkcjonujących regulacji i praktyk w zakresie ochrony praw dzieci cudzoziemskich bez opieki w Polsce” organizowanym przez International Organization for Migration;

13 września Michał Górski opowiedział o działalności Stowarzyszenia przedstawicielom Ukraińskiej Służby Migracyjnej podczas spotkania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, w ramach Projektu Pilotażowego nr 4 Inicjatywy Celowej Procesu Praskiego;

24 września Emilia Piechowska wzięła udział w konferencji „Dobrobyt migrantów a rozwój” organizowanej przez IOM. Podczas spotkania p. Geravis Appave, Doradca Dyrektora Generalnego IOM zaprezentował raport dotyczący wpływu migracji na dobrobyt i rozwój jednostki;

25 września Katarzyna Słubik spotkała się z delegacją z Tunezji w MSW i opowiedziała o warunkach panujących w ośrodkach strzeżonych dla cudzoziemców, o ich monitoringu i planowanych zmianach;

Szkolenia/Badania/Udział w innych projektach/Inne

Pracownicy SIP wzięli czynny udział w **projekcie AGD prowadzonym przez Przedstawicielstwo UNHCR w Polsce w porozumieniu z Fundacją Instytut na rzecz Państwa Prawa**, trwającym od końca czerwca do października br. Głównym celem projektu jest identyfikacja podstawowych potrzeb poszczególnych grup cudzoziemców i podjęcie próby wypracowania rozwiązań, które doprowadzą do wyeliminowania pojawiających się problemów. Cel ten miał być realizowany poprzez organizację szeregu spotkań z osobami objętymi mandatem UNHCR. Rozmowy prowadzone były odrębnie z kobietami i mężczyznami w określonych kategoriach wiekowych, dzięki czemu można było poznać

szczególne potrzeby każdej z w/w grup. Projekt obejmował ośrodki otwarte i strzeżone. Z ramienia SIP udział w projekcie brali Aleksandra Marczak (spotkania w ośrodku w Dębaku, na Targówku, w Kolonii Horbów i w SOC w Białej Podlaskiej) oraz Adam Gryszkiewicz (spotkania w Strzeżonym Ośrodku w Białymstoku, w siedzibie Fundacji Edukacji i Twórczości w Białymstoku oraz w Ośrodku dla Cudzoziemców w Czerwonym Borze).

28 sierpnia, 11-12 września, 25-26 września Patrycja Mickiewicz, Katarzyna Słubik i Adam Chmura uczestniczyli – w charakterze ekspertów – w pracach podkomisji nadzwyczajnej Sejmu RP ds. rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o cudzoziemcach;

1-8 września Abdelhak Bouaouina reprezentował SIP (prezentacja „Działania SIP na rzecz cudzoziemców w obszarze kompetencji SG” – zagadnienia związane z monitoringiem w ośrodkach strzeżonych dla cudzoziemców, który prowadzony był między innymi przez SIP) podczas spotkania w Tunezji organizowanego przez Departament Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w ramach projektu „Wzmocnienie systemu zarządzania migracjami w Tunezji w obszarze ochrony granic”. Projekt polegał na wymianie doświadczeń pomiędzy Polską i Tunezją w zakresie działań związanych z kompetencjami służb granicznych.

5-6 września przedstawiciele SIP prowadzili szkolenia dla pracowników Fundacji Ocalenie z zakresu legalizacji pobytu w Polsce (Patrycja Mickiewicz i Karolina Mazurczak) oraz z zakresu prawa uchodźczego, w szczególności - postępowania w sprawie o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz sytuacji prawnej osób, którym udzielono jednej z form ochrony międzynarodowej na terytorium RP (Adam Chmura i Dawid Cegiełka). W szkoleniu udział wziął też nowy pracownik SIP – Adam Gryszkiewicz;

8-9 września prawnicy Stowarzyszenia Dawid Cegiełka i Adam Chmura przeprowadzili dwudniowe szkolenie (organizowane przez Instytut Spraw Publicznych) dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej zamieszkujących w Ośrodku dla Cudzoziemców w Podkowie Leśnej-Dębaku. Tematyka zajęć dotyczyła praw i obowiązków cudzoziemców, wobec których toczy się postępowanie uchodźcze, przebiegu takiego postępowania, sytuacji prawnej osób, których objęto jedną z form ochrony międzynarodowej na terytorium RP.

16-17 września w Kazimierzu Dolnym odbyło się szkolenie **Ofiary tortur i traury – propozycja systemu identyfikacji**, organizowane przez UNHCR oraz Fundację Międzynarodowa Inicjatywa Humanitarna. W szkoleniu brało udział 7 pracowników SIPu. Poznaliśmy ciekawe narzędzie przesiewowe PROTECT-2 (formularz ze specjalnie dobranymi przez psychologów i psychiatrów pytaniami). Jeśli uda się je sprawnie wprowadzić i stosować

w Polsce istnieje szansa na szybkie rozpoznanie potencjalnych ofiar traum już kilka dni po przekroczeniu przez nie granicy.

Od września 2013 rozpoczęliśmy także **cykl cotygodniowych szkoleń wewnętrznych** podnoszących kompetencje pracowników SIP. W III kwartale odbyły się następujące szkolenia:

- burza mózgów w sprawie niezbędnych zmian w bazie danych klientów SIP,
- prezentacja wyników badań poziomu usług świadczonych cudzoziemcom przez MUW,
- identyfikacja PTSD i sposób prowadzenia rozmowy z klientem z objawami PTSD,
- informacje o kulturach krajów pochodzenia migrantów, w tym uchodźców, w Polsce – Afryka,
- orzecznictwo międzynarodowe.

Publikacje

1) w Biuletynie Migracyjnym nr 43 ukazał się artykuł Michała Górskiego oceniający pierwszy rok funkcjonowania ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2) w ramach międzynarodowego projektu Migration to the Centre (obszar państw Wyszegradu) został opublikowany artykuł Michała Górskiego dotyczący kwestii implementacji przez Polskę dyrektywy 2003/86/WE o łączeniu rodzin (<http://migrationtothecentre.migrationonline.cz/en/family-reunification-in-practice>)

3) w serii ARE ukazała się nowa analiza SIP autorstwa Ewy Grzegorzówki pt. *Organizacje migrantów w Polsce. Działalność i potrzeby:*

interwencjaprawna.pl/docs/ARE-413-organizacje-migranckie.pdf

4) Katarzyna Wencel i Patrycja Mickiewicz przygotowały na zlecenie ISP publikację „Godne życie dla wszystkich – złe warunki mieszkaniowe jako przyczyna wykluczenia społecznego migrantów” – artykuł ukaze się jesienią w zbiorczej publikacji.

Stanowiska SIP/listy otwarte

1. Uwagi SIP do projektu rozporządzenia w sprawie „niebieskiej karty”:

interwencjaprawna.pl/wp-content/uploads/uwagi-do-projektu-rozporzadzenia-ws-wysokosci-minimalnego-wynagrodzenia.pdf

2. Wystąpienie SIP do szefa UdsC w sprawie prawnej niedopuszczalności orzekania o zakazie ponownego wjazdu w decyzjach uchodźczych:

interwencjaprawna.pl/wp-content/uploads/wystapienie-do-szefa-udsc.pdf

3. Kolejne uwagi SIP i HFPC do nowej ustawy o cudzoziemcach – do wersji, która jest obecnie (koniec sierpnia) przedmiotem prac sejmowych:
interwencjaprawna.pl/wp-content/uploads/uwagi-do-projektu-ustawy-o-cudzoziemcach-HFPC-SIP-26.08.2013.pdf
4. Uwagi SIP do projektu zmian ustawy o ochronie cudzoziemców:
interwencjaprawna.pl/wp-content/uploads/uwagi-sip-ustawa-o-ochronie-2013.pdf

Media

12.07 – w MetroMsn ukazał się artykuł o małżeństwach mieszanych, w którym Tomasz Tarasiuk wypowiedział się nt. formalności niezbędnych do zawarcia małżeństwa z obywatelem Państwa Trzeciego. Szczegóły pod adresem poniżej:

metromsn.gazeta.pl/Lifestyle/1,126513,14268638,Para_mieszana___czyli_jak_zawrzec_malzenstwo_z_Indonezyjczykiem.html

17.07 – Katarzyna Słubik wystąpiła w reportażu holenderskiej telewizji Evangelische Omroep o małej Gruzince wydalonej wraz z rodziną z Holandii do Polski pomimo bardzo złego stanu zdrowia

24.07 – Polskie Radio dla Zagranicy, Redakcja Ukraińska – wywiad nt. pracy warunków pracy Ukraińców w Polsce oraz ochrony ich praw jako pracowników (Witold Klaus)

3.08 - rozmowa w radiu Tok.fm na temat: Jak wygląda polityka migracyjna w Polsce? (Patrycja Mickiewicz)

8.08 – portal natemat.pl – wypowiedź nt. warunkach w ośrodkach strzeżonych dla cudzoziemców (Witold Klaus)

12.08 – Program 1 Polskiego Radia – wypowiedź nt. łączenia rodzin (Witold Klaus)

12.08 – Polskie Radio dla Zagranicy – wypowiedź nt. łączenia rodzin (Witold Klaus)

13.08 – Dziennik Gazeta Prawna – wypowiedź nt. zwiększonego napływu do Polski migrantów przymusowych z terenu Północnego Kaukazu (Witold Klaus)

http://platforma10.instytut.com.pl/przegladarka_prasy.php?kw=29d6377d188f7e0808f9&ku=ba6d0a69b310154e0c07

13.08 – „Finał dnia” Superstacja – wypowiedź nt. warunków dla integracji cudzoziemców w Polsce (Witold Klaus)

20.08 – Dziennik Gazeta Prawna – wypowiedź nt. problemu fikcyjnych małżeństw polsko-cudzoziemskich (Witold Klaus)

31.08 – radio TOK FM – wywiad nt. nowej ustawy o cudzoziemcach (Witold Klaus)

23.09 – Katarzyna Słubik wzięła udział w audycji radia Wnet pt. " Swój czy obcy?". Tematem audycji był aktualnie konsultowany projekt nowej ustawy o cudzoziemcach